

F. t. Navnelov

ne liste kan fremover tages af enhver uden godkendelse. For fornavne, der ikke er optaget på listen, er det en betingelse for, at navnet kan godkendes, at der er tale om et egentligt fornavn, at navnet ikke er uegnet til at blive anvendt som fornavn her i landet, og at navnet ikke er upassende eller kan vække anstød. Der kan efter lovforslaget ikke længere ske konkrete godkendelser af nye fornavne, som alene gælder for én bestemt ansøger. Alle godkendte fornavne skal på listen over godkendte fornavne og kan herefter tages af enhver.

For at gøre det lettere for borgeren at finde frem til den rette navnemyndighed indeholder lovforslaget en bestemmelse om, at borgeren altid skal henvende sig til ministerialbogsføreren (i Sønderjylland personregisterføreren) i sager om navngivning og navneændring. Det overlades herefter til ministerialbogsføreren at videresende de sager til behandling i statsamtet, som efter lovforslaget foreslås behandlet i statsamtet. Der foreslås i den forbindelse en udvidelse af ministerialbogsføreren kompetence, således at flere sager kan behandles lokalt. Endelig foreslås der en enklere struktur vedrørende behandling af klagesager, således at alle sager fremover skal kunne påklages til én myndighed, nemlig Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggender (Familiestyrelsen).

For at være sikker på at overholde Menneskerettighedskonventionens artikel 8 om ret til respekt for familieliv foreslås en bestemmelse om, at der skal ske høring af en forælder uden del i forældremyndigheden i visse sager om navneændring for barnet.

I nogle tilfælde kan en herboende udlænding på baggrund af det såkaldte domicilprincip være omfattet af den danske navnelovgivning, samtidig med at den pågældende efter det såkaldte nationalitetsprincip er underlagt hjemlandets navnelovgivning. For at afhjælpe sådanne regelkonflikter er det i lovforslaget foreslået, at der som udgangspunkt gives herboende udlændinge mulighed for i Danmark at tage et navn, som den pågældende har efter lovgivningen i statsborgerskabslandet.

Ved lovforslaget foreslås enkelte nuværende adgange til at tage et navn afskåret. Dette gælder for eksempel adgangen til ved hævde at tage et efternavn, adgangen til at fordanske et udenlandsk efternavn og adgangen til at få ændret stavemåden af et efternavn, hvis den ansøgte form er beskyttet efter loven, eller hvis denne form derved kan forveksles med et efter loven beskyttet efternavn. For mange af disse sager gør det sig dog gældende, at ansøgninger herom efter en gennemførelse af loven må forventes at dale kraftigt,

idet de ansøgte navneændringer ofte vil kunne imødekommes i medfør af lovforslagets andre bestemmelser. For eksempel vil man efter lovforslaget kunne tage et mellemnavn som efternavn, hvilket er det egentlige ønske bag de fleste ansøgninger om navnehævd.

Lovforslagets hovedpunkter gennemgås nærmere nedenfor under pkt. 2 - 5.

Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. april 2006.

1.3. Særligt om lovforslagets sprogbrug og detaljeringsgrad m.v.

En persons navn består af ét eller flere fornavne, eventuelt ét eller flere mellemnavne og ét efternavn. Det første navn i rækken er fornavnet, der sædvanligvis er det navn, personen kaldes og kendes under. Et efternavn er det navn, der står sidst i navnerækken, og som i almindelighed henviser til personens slægt. Et efternavn kan bestå af 2 navne forbundet med bindestreg. Efternavnet blev frem til den gældende navnelov fra 1981 betegnet »slægtsnavn«. Et mellemnavn er som hovedregel et navn med efternavns karakter. I visse tilfælde kan det dog være vanskeligt at afgøre, om et navn er personens 2. eller 3. fornavn eller et mellemnavn. Da der med lovforslaget foreslås, at det skal være muligt at videregive et efternavn erhvervet på grundlag af ægteskab, og man herved ophæver sondringen mellem giftenavn og eget efternavn, indeholder lovforslaget ikke længere disse betegnelser.

I lovforslaget anvendes betegnelsen »patronymnavn«. Dette kan virke forvirrende, idet dette egentlig betyder »fadersnavnsnavn« og derved skygger for, at et sådant navn efter lovforslaget også kan dannes med udgangspunkt i morens fornavn. Da det klart af lovforslaget fremgår, at der også er mulighed for at danne et sådant navn med udgangspunkt i morens fornavn, finder Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggender ikke, at termen bør udelades eller suppleres af begrebet »metronymnavn«, da dette begreb må anses for at være forholdsvis ukendt i almindelig dansk sprogbrug.

De foreslåede bestemmelser om navne er temmelig detaljerede, og loven kan derfor synes svær at læse. Det er dog efter Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggendes opfattelse hensigtsmæssigt, at enhver på et område som det foreliggende, der har bred og almen interesse, så vidt muligt i selve loven kan danne sig et umiddelbart indtryk af gældende ret. En høj detaljeringsgrad i loven er endvidere egnet til at skabe en forøget retssikkerhed og en skarp adskillelse af de forskellige regler.